

MOTTO "ACK VA VITT"

VATTENTORN I HYLLIE, MALMÖ
TÄVLING 1966

Kortfattad beskrivning

A Konstruktiva synpunkter

1 Grundläggning

Undergrundens beskaffenhet motiverar en fördelning av påförd last på en utbredd platta nedförd till ett djup av ca 5 m under befintlig mark. För att erhålla betryggande säkerhetsmarginal, särskilt vid de tillfällen då någon av vattencisternens sektioner är tom, bör plattan ha en utbredning av ca 1500 - 2000 m². Ytterligare ett motiv är att den utbredda plattan bättre förmår fördela och begränsa sättningar i undergrunden. Inom denna yta bör lasten nedföras så att den vid normalfall fördelas jämnt och symmetriskt över grundplattan.

2 Torn

På grundplattan står nio betongskivor om ca 1,5 x 12 meter. Tre av skivorna bildar ett slutet liksidigt prisma och innehåller erforderliga kommunikationer. De övriga sex skivorna begränsar tornets periferi.

3 Cistern

Vattencisternen är uppdelad i tre lika stora stälcyndrar, som vardera vilar på en förspänd sexsidig betongplatta, vilken är upphängd i tre av betongskivorna samt mellan dessa befintliga ca 30 cm tjocka betongväggar. Cisterndelen är täckt med ett betongdäck vilande på betongbalkar. Valet av stål till vattencisternen motiveras av önskvärdheten av största möjliga täthet till lägsta vikt. Från sexsidigens hörn kan betong och stålkonstruktioner inspekteras från i betongdäcket befintliga manhål. Från trappprismat är varje cisternsektion symmetriskt hopkopplingsbar samt åtkomligt i varje nivå.

4 Sekundärutrymmen

Trappprismat föres förbi cisterndelen och betjänar den på en av cisternerna placerade restaurangen. Främst trappprismats tak men även övriga cisterndäck kan helt eller delvis utgöra utsiktsterrasser. Dessa utsiktsterrasser kan givetvis även successivt tagas i anspråk för restaurang eller varför inte andra ändamål. Likvärdiga och av varandra oberoende förbindelser kan ordnas från trappprismat i centrum.

Vid tornets bas, delvis från grundplattan, inlägges begärda utrymmen för pumpar, förråd, etc.

B Produktionstekniska synpunkter

Med grundplattan som startplan tänkes hela torndelen kontinuerligt uppförd genom glidformsgjutning från grund till barriäröverkanter. Även cisterndelens mellansidor medtages och glidformgjutes i avsett höjdläge. Betongform för cisternbottnar medtages upp till avsedd nivå. Cisternbottnar förspännes och gjutes sedan glidformsgjutningen avslutats.

C Arkitektoniska synpunkter

Från översta utsiktsterrassen, belägen ca 60 meter över marken eller på ca 80 meters höjd över vattenytan, kan den fria sikten beräknas bli omkring 30 km. Tornet kan sägas komma att spela tre roller i stadslandskapet:

1. som silhuett eller landmärke från längre distanser
2. som volyminslag i sitt stadsdelssammanhang
3. som självständigt byggnadsverk.

Aspekten från marken kompletteras med den från luften. Dessutom spelas dessa roller i olika ljussättning med en utpräglad dag- och natteffekt som motpoler.

Genom att ge de av produktionstekniska skäl motiverade kontinuerliga vertikala bärskevorna en mörk yta och de mellan dessa befintliga cisterndelarna, såväl vägg, botten som tak, en ljus yta, erhålles en enkel och från alla håll visuellt lättfattlig uppdelning av bärande och burna delar. Ytbehandlingen kan utgöra avfärgning eller friläggning av utvalt ballastmaterial. Tornet tänkes som ljusa behållare upphängda i mörka linjaler och får därmed trots sin utbredning en utpräglad vertikal form, som utgör en kontrast till slätt, stadsbygd och omkringliggande bebyggelse. I närperspektiv kommer kontrasten även att förstärkas av såväl planerade skolor som centrumbebyggelse, vilka säkerligen erhåller en påtaglig horisontell massverkan.

Förutom vid ekonomidelen tänkes parkmarken förd under och genom tornet.

Natteffekten utgöres förutom av belysningen i restaurangdelen av i bärskevorna och tornprismat placerade strålkastare, som belyser cisternens ljusa ytor. Detta gäller även botten och tak.